

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 26.7.2011
SEK(2011) 969 slutlig

REKOMMENDATION FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

om godkännande av ett avtal om samarbete mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Kanadas regering avseende fredlig användning av kärnenergi

REKOMMENDATION FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

om godkännande av ett avtal om samarbete mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Kanadas regering avseende fredlig användning av kärnenergi

1. INLEDNING

Avtalet mellan Europeiska atomenergigemenskapen och Kanadas regering om samarbete avseende fredlig användning av atomenergi omfattar de flesta områden av ömsesidigt intresse.

Avtalet har ändrats fem gånger sedan det undertecknades för femtio år sedan och dessa ändringar har gjort det svårt att genomföra avtalet. Förhandlingsmandatet antogs av rådet den 27 juli 2009. Syftet med förhandlingarna var att förenkla avtalet, förutsatt att ytterligare bestämmelser (framförallt om tekniköverföring) införs.

Genom avtalet fastställs en övergripande ram för politiskt, tekniskt och industriellt samarbete som lägger grunden för ett omfattande samarbete avseende fredlig användning av kärnenergi. Avtalet skapar en rättslig ram som gäller både regeringarna och industriaktörerna hos de två parterna och därmed underlättas samarbetet inom detta område mellan parterna.

2. AVTALETS BETYDELSE

Betydelsen av att ingå detta avtal grundar sig i första hand på ekonomiska behov.

Kanada har varit världens näst största uranproducent under många år och svarar för omkring 22 % av världens produktion. Produktionen väntas öka betydligt från 2013 då nya gruvor kommer att tas i drift. Med kända uranresurser på 572 000 ton U_3O_8 (485 000 tU) och fortsatt prospektering kommer Kanada att spela en betydande roll för att tillgodose den framtida efterfrågan i världen.

Kanada har under många år varit ledande när det gäller kärnteknisk forskning och kärnteknik och exporterar hela reaktorsystem. Landet planerar också att expandera sin kärnkraftskapacitet de närmaste tio åren genom att bygga nio nya reaktorer.

Euratoms intresse för att underteckna detta avtal har sin grund i att Kanada är en av Euratoms viktigaste leverantörer av naturligt uran. Att främja handeln på det kärntekniska området understöder gemenskapens politik för en tryggad energiförsörjning och diversifiering av energikällorna.

Genom detta avtal bekräftas också Kanadas, gemenskapens och EU-medlemsstaternas regeringars åtagande om icke-spridning liksom en skärpt och strikt tillämpning av kärnämnes- och exportkontroll samt fysiska skyddsåtgärder.

3. GRUNDDRAGEN I AVTALET

Syftet med avtalet är ett samarbete avseende fredlig användning av kärnenergi mellan Euratom och Kanada. Samarbetets räckvidd (artikel III) omfattar främst kärnsäkerhet, leverans av kärnämne, tekniköverföring, överföring av utrustning och överföring av tritium och tritiumrelaterad utrustning.

I avtalet definieras de föremål som avtalet omfattar (artikel IV) – olika former av kärnämne och icke-nukleärt material, utrustning, tritium och tritiumrelaterad utrustning – och det beskriver detaljerat villkoren när det gäller frågan om anrikning (artikel VI). Avtalet innehåller en rad bestämmelser som fastställer kriterierna för överföring av kärnämne såväl som förfarandena för lösning av konfliktsituationer. I avtalet betonas att kärnämne ska användas för fredliga ändamål och i enlighet med avtalen om kärnämneskontroll (för gemenskapen: Euratoms kärnämneskontroll enligt Euratomfördraget och IAEA:s kärnämneskontroll och dess tilläggsprotokoll¹).

Internationell överföring och handel med kärnämne behandlas i artikel VII. I avtalet upprepas principen om fri rörlighet för kärnämne inom gemenskapen, och frågan om upparbetning behandlas i artikel VIII. Frågor om immateriell äganderätt (artikel IX) behandlas i detalj, liksom villkoren för utbyte av information mellan parterna (artikel X).

För att garantera ett smidigt genomförande av avtalet införs en särskild artikel om samråd och medling (artikel XII) för frågor rörande en korrekt tillämpning av avtalet. Avtalet kommer att löpa under en första period på tio år och kommer därefter automatiskt att förnyas för tilläggsperioder på fem år (artikel XIV).

4. SLUTSATS

Kommissionen anser att det avtal om samarbete mellan Europeiska atomenergigemenskapen och Kanadas regering avseende fredlig användning av kärnenergi, vars antagande föreslås,

- överensstämmer med de förhandlingsdirektiv som utfärdades av rådet den 27 juli 2009,
- uppnår målen om förenkling, uppdatering och utvidgning av det gällande avtalet,
- bekräftar ett klart åtagande från de två parternas sida om icke-spridning och en hög nivå av kärnsäkerhet för att garantera en säker användning av kärnenergi för fredliga ändamål,
- överensstämmer med gemenskapens politik för en tryggad energiförsörjning,
- kommer att stärka de mycket goda relationerna mellan EU och Kanada ytterligare när det gäller samarbete inom energipolitik.

Kommissionen rekommenderar därför att rådet, i enlighet med artikel 101 andra stycket i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, godkänner avtalet om samarbete mellan Europeiska atomenergigemenskapen och Kanadas regering avseende fredlig användning av kärnenergi. Avtalet återfinns i bilagan.

---

¹ INFCIRC/540.

BILAGA

AVTAL OM SAMARBETE MELLAN KANADAS REGERING OCH EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN (EURATOM) AVSEENDE FREDLIG ANVÄNDNING AV KÄRNENERGI

INGRESS

Kanadas regering och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), nedan kallad *gemenskapen*,

SOM BEAKTAR att Kanadas regering och gemenskapen har uttryckt sin ömsesidiga önskan att utveckla ett nära samarbete avseende fredlig och icke-explosiv användning av kärnenergi,

SOM ÖNSKAR samarbeta med varandra för att främja och utöka det bidrag som utvecklingen av den fredliga användningen av kärnenergi kan ge till välfärd och välstånd i Kanada och gemenskapen,

SOM KONSTATERAR att avtalet mellan Kanada och Europeiska atomenergigemenskapen om samarbete avseende kärnteknisk forskning som undertecknades 1998 möjliggör samarbete inom områden som är av gemensamt intresse för parterna när det gäller fredlig, icke-explosiv och icke-militär användning av kärnenergi,

SOM BEKRÄFTAR det starka engagemanget hos Kanadas regering, gemenskapen och regeringarna i dess medlemsstater att förhindra kärnvapensspridning, vilket även innebär förbättring och verkningsfull tillämpning av tillämpliga system för kärnämnes- och exportkontroll, inom vilka samarbetet avseende fredlig användning av kärnenergi mellan Kanada och gemenskapen bör genomföras,

SOM BEKRÄFTAR stödet från Kanadas regering, gemenskapen och dess medlemsstaters regeringar för Internationella atomenergiorganets (nedan kallat *IAEA*) mål och kärnämneskontroll,

SOM BEAKTAR att Kanada och alla medlemsstater i gemenskapen är parter i fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen, nedan kallat *icke-spridningsfördraget*,

SOM NOTERAR att kärnämneskontroll tillämpas i gemenskapens alla medlemsstater enligt fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat *Euratomfördraget*) och de avtal om kärnämneskontroll som har slutits mellan gemenskapen, dess medlemsstater och IAEA,

SOM NOTERAR att man bör beakta de åtaganden som gjorts av Kanadas regering och regeringarna i alla medlemsstater i gemenskapen inom ramen för gruppen av länder som levererar kärnmaterial (NSG),

SOM ERKÄNNER principen om fri rörlighet för kärnämne, utrustning, icke-nukleärt material och teknik inom gemenskapen,

SOM ÄR ÖVERENS om att avtalet bör vara förenligt med Europeiska unionens och den kanadensiska regeringens internationella skyldigheter inom WTO,

SOM UPPREPAR de åtaganden som Kanadas regering och regeringarna i gemenskapens medlemsstater gjort i samband med sina bilaterala avtal om fredlig användning av kärnenergi,

SOM BEAKTAR att bestämmelser om samarbete avseende fredlig användning av kärnenergi skulle stärka det befintliga fruktbara erfarenhetsutbytet, ge möjligheter till åtgärder som gynnar båda parter och stärka den inomeuropeiska och transatlantiska solidariteten,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

Artikel I

Definitioner

I detta avtal gäller följande definitioner, utom när annat anges:

1. *parter*: Kanadas regering, å ena sidan, och gemenskapen, å andra sidan; med part avses endera av ovan nämnda parter.

gemenskapen:

- (a) den juridiska person som inrättats genom Euratomfördraget, och
- (b) de territorier inom vilka Euratomfördraget är tillämpligt.

2. *personer*: fysiska personer, företag eller andra enheter – parterna dock undantagna – som omfattas av de lagar och andra författningar som gäller inom respektive parts territorium.

3. *behörig myndighet*:

- (a) för Kanadas regering: *Canadian Nuclear Safety Commission*,
- (b) för gemenskapen: Europeiska kommissionen,

eller annan sådan myndighet som den berörda parten när som helst kan anmäla skriftligen till den andra parten.

4. *utrustning*: delar av maskiner eller anläggningar som förtecknas i bilaga A.1 till detta avtal, särskilt lämpade för användning i kärnenergiprojekt.

5. *icke-nukleärt material*:

deuterium och tungt vatten: deuterium, tungt vatten (deuteriumoxid) och alla andra deuteriumföreningar i vilka förhållandet mellan deuterium och väte överstiger 1:5 000, allt avsett för användning i en kärnreaktor.

grafit av kärnteknisk kvalitet: grafit för användning i en kärnreaktor som moderatormaterial, med en renhetsgrad över 5 ppm borekvivalent och en densitet över 1,50 gram per kubikcentimeter.

6. *kärnämne*: varje kärnråmaterial eller speciellt klyvbart material enligt definitionen i artikel XX i IAEA:s stadgar; alla beslut av IAEA:s styrelse enligt artikel XX i IAEA:s stadgar som medför ändringar i förteckningen över material som anses vara ”kärnråmaterial” eller ”speciellt klyvbart material” ska få verkan inom ramen för detta avtal först när båda parterna skriftligen har underrättat varandra om att de godtar beslutet.
7. *teknik*: enligt definitionen i bilaga A till IAEA-dokument INFCIRC/254/Rev. 9/del 1 (Guidelines for Nuclear Transfers).
8. *fusionsprogram*: Euratoms program för forskning och utbildning inom området för kontrollerad termionukleär fusion som antagits genom Europeiska unionens beslut enligt artikel 7 i Euratomfördraget liksom alla andra program på det området som antagits genom ett rådsbeslut.
9. *tritium*: föreningar och blandningar som innehåller tritium i vilka förhållandet tritiumatomer/väteatomer överstiger 1/1 000.
10. *tritiumrelaterad utrustning och teknik*: utrustning som är speciellt konstruerad eller iordningställd för produktion, återvinning, utvinning, koncentrerings eller hantering av tritium och föreningar och blandningar av tritium inom ramen för specifika behov inom fusionsprogrammet eller driften av tungvattenmodererade tryckrörsreaktorer.
11. *biprodukt*: särskilt klyvbart material som härletts genom en eller flera processer som kan vara på varandra följande eller inte, från kärnämne som har överförts enligt detta avtal.

Artikel II

Syfte

1. Syftet med detta avtal är att skapa en ram för samarbete mellan parterna avseende fredlig användning av kärnenergi som baserar sig på ömsesidiga fördelar och ömsesidighet, utan att det påverkar parternas respektive behörigheter.
2. Kärnämne, utrustning, icke-nukleärt material, tritium och tritiumrelaterad utrustning som överförs enligt detta avtal eller kärnämne som framställts som biprodukt får inte användas till annat än fredliga ändamål eller till utrustning avsedd för kärnsprängning eller till forskning om eller utveckling av sådan utrustning.

Artikel III

Samarbetets räckvidd

Det samarbete som omfattas av detta avtal avser fredlig användning av kärnenergi och kan bland annat inbegripa följande:

- (a) Tillhandahållande av information gällande
  - i) hälsa och säkerhet,
  - ii) utrustning och anläggningar (inbegripet tillhandahållande av planer, ritningar och specifikationer),
  - iii) användning av kärnämne, icke-nukleärt material, utrustning och anläggningar (inbegripet tillverkningsprocesser och -specifikationer), och
  - iv) parternas externa program för kärnsäkerhetsstöd.
- (b) Leverans av kärnämne, icke-nukleärt material och utrustning.
- (c) Tekniköverföring, inbegripet tillhandahållande av information enligt led a, förutsatt att de berörda enskilda medlemsstaterna i gemenskapen godtar att sådan överföring omfattas av avtalet.
- (d) Överföring av utrustning som parterna har betecknat som utrustning utformad, konstruerad eller använd på grundval av eller genom användning av information från den andra parten och som omfattas av den ena partens jurisdiktion vid tiden för beteckningen.
- (e) Anskaffning av utrustning.
- (f) Utnyttjande av immateriella rättigheter.
- (g) Tillträde till och användning av utrustning och anläggningar.
- (h) Direkt eller indirekt överföring av tritium för användning inom fusionsprogrammet och av tritiumrelaterad utrustning och teknik för användning inom fusionsprogrammet eller vid drift av tungvattenmodererade tryckrörsreaktorer, eller återlämning till den levererande parten.
- (i) Samarbete när det gäller planering och genomförande av parternas externa program för kärnsäkerhetsstöd.
- (j) Andra områden som är relevanta för detta avtal.

Artikel IV

Föremål som omfattas av avtalet

1. Kärnämne, icke-nukleärt material, utrustning, tritium och tritiumrelaterad utrustning som överförs mellan parterna eller deras respektive personer, antingen direkt eller via

tredje land, ska omfattas av detta avtal så snart de finns på mottagarpartens territorium, under förutsättning att den levererande parten skriftligen har underrättat mottagarparten om den planerade överföringen, och mottagarparten skriftligen har bekräftat att föremålet i fråga ska hanteras enligt det här avtalet, och att, i det fall då mottagarparten inte är slutmottagare, den sistnämnda är en bemyndigad person inom mottagarpartens territorium.

2. Kärnämne, icke-nukleärt material, utrustning, tritium eller tritiumrelaterad utrustning enligt punkt 1 ska omfattas av detta avtal fram till dess att det, i enlighet med gällande administrativa förfaranden, har fastställts antingen
  - att föremålet har vidaresänts och lämnat mottagarpartens jurisdiktion,
  - att kärnämnet inte längre är användbart för någon kärnteknisk verksamhet som är relevant med tanke på den kärnämneskontroll som avses i artikel VII.6 a eller att det i praktiken har upphört att vara återvinningsbart,
  - att utrustning och icke-nukleärt material inte längre kan användas för kärntekniska ändamål,
  - att tritium och tritiumrelaterad utrustning inte längre kan användas för fusionsprogrammet eller driften av tungvattenmodererade tryckrörsreaktorer, eller
  - att parterna är överens om att avtalet inte längre ska omfatta detta.
3. Tekniköverföring ska omfattas av detta avtal när det gäller de medlemsstater i gemenskapen som godtar att sådan överföring omfattas av avtalet. Teknik som överförs mellan parterna eller deras respektive personer, antingen direkt eller via tredjeland, ska omfattas av detta avtal så snart den finns på mottagarpartens territorium, under förutsättning att den levererande parten skriftligen har underrättat mottagarparten om den planerade överföringen, och mottagarparten skriftligen har bekräftat att den ska hanteras enligt det här avtalet, och att, i det fall då mottagarparten inte är slutmottagare, den sistnämnda är en bemyndigad person inom mottagarpartens territorium.
4. Tritium och tritiumrelaterad utrustning och teknik kommer endast att användas för fusionsprogrammet och tungvattenmodererade tryckrörsreaktorer.
5. Förutom de föremål som omfattas av detta avtal enligt punkt 1 ovan kommer följande material, kärnämne och utrustning att omfattas av detta avtal:
  - i) Icke-nukleärt material eller kärnämne som produceras eller bearbetas vid de anläggningar som omfattas av detta avtal enligt bilaga A.2.
  - ii) Kärnämne som produceras eller bearbetas genom användning av något kärnämne eller icke-nukleärt material som omfattas av detta avtal.
  - iii) Utrustning som mottagarparten eller den levererande parten, efter samråd och överenskommelse med mottagarparten, har betecknat såsom utformad, konstruerad, tillverkad eller använd på grundval av eller med användning av teknik som omfattas av detta avtal och som har överförts enligt punkt 1.

Artikel V

Genomförande

1. Bestämmelserna i avtalet ska genomföras i god tro så att hinder, förseningar och otillbörlig inblandning i den kärntekniska verksamheten i Kanada och gemenskapen undviks, och på ett sätt som är förenligt med de metoder för ansvarsfull ledning som krävs för ekonomisk och säker förvaltning av kärnteknisk verksamhet.
2. Avtalets bestämmelser får inte utnyttjas i något eller några av följande syften: att söka uppnå kommersiella eller industriella fördelar eller blanda sig i någon av parternas eller deras bemyndigade personers kommersiella eller industriella intressen, vare sig inhemska eller internationella; att blanda sig i den politik inom det kärntekniska området som förs av någon av parterna eller av regeringarna i gemenskapens medlemsstater; att hindra främjandet av kärnenergens fredliga och icke-explosiva användning; att hindra rörligheten för föremål som omfattas av avtalet, eller som anmälts för att omfattas av avtalet, inom parternas respektive territorium eller mellan Kanada och gemenskapen.
3. Då bestämmelserna i detta avtal genomförs ska Kanada, gemenskapen och dess medlemsstater agera i överensstämmelse med bestämmelserna i konventionen om kärnsäkerhet (IAEA-dokument INFCIRC/449), konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall (IAEA-dokument INFCIRC/546), konventionen om bistånd i händelse av kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen (IAEA-dokument INFCIRC/336) och konventionen om tidig information vid en kärnenergiolycka (IAEA-dokument INFCIRC/335).
4. De behöriga myndigheterna hos båda parterna ska inrätta administrativa förfaranden för att garantera ett verkningsfullt genomförande av bestämmelserna i detta avtal och de ska samråda regelbundet eller vid annan tidpunkt på någon av de behöriga myndigheternas begäran.
5. I överensstämmelse med parternas lagar och andra författningar liksom strategier kan de administrativa förfarandena inbegripa förfaranden bland annat för att
  - (a) erhålla den andra partens skriftliga medgivande före överföring av kärnämne, icke-nukleärt material, utrustning eller teknik som omfattas av avtalet enligt vad som specificeras i artikel VII.6 d,
  - (b) hantera allmän vidareöverföring av kärnämne, icke-nukleärt material, utrustning eller teknik,
  - (c) rapportera om och redovisa lager av kärnmaterial som omfattas av detta avtal enligt principerna om likvärdighet, utbytbarhet och proportionalitet.
  - (d) Fastställa att ett föremål inte längre omfattas av avtalet i enlighet med bestämmelserna i artikel IV.2.
6. Ett administrativt förfarande som upprättas i enlighet med punkt 4 får ändras genom skriftlig överenskommelse mellan parternas behöriga myndigheter.

Artikel VI

Anrikning

Innan något kärnämne som omfattas av detta avtal anrikas till tjugo (20) procent eller mer av isotopen U-235, ska skriftligt medgivande erhållas från båda parterna och anmälan lämnas till IAEA. Medgivandet ska innehålla en beskrivning av de villkor som gäller för användning av uran anrikat till tjugo (20) procent eller mer. Parterna kan upprätta en överenskommelse för att underlätta genomförandet av denna bestämmelse.

Artikel VII

Internationell överföring och handel med kärnämne

1. All överföring av kärnämne inom ramen för samarbetet ska ske i enlighet med gemenskapens, dess medlemsstaters och den kanadensiska regeringens relevanta internationella åtaganden i fråga om sådan fredlig användning av kärnenergi som avses i punkt 6.
2. Parterna ska i den mån det är möjligt bistå varandra vid upphandling som görs av endera parten eller personer inom gemenskapen eller inom den kanadensiska regeringens jurisdiktion, när det gäller kärnämne, icke-nukleärt material, utrustning eller annat som krävs för kärnteknisk forskning, utveckling och produktion inom gemenskapen eller i Kanada.
3. Fortsatt samarbete enligt detta avtal ska villkoras av ömsesidigt tillfredsställande kärnämneskontroll och kontroller som gemenskapen har inrättat enligt Euratomfördraget och åtgärder för att redovisa användningen av kärnämne, icke-nukleärt material eller utrustning som införts av Kanadas regering.
4. Bestämmelserna i detta avtal ska inte användas för att hindra fri rörlighet av kärnämne, icke-nukleärt material, utrustning, tritium och tritiumrelaterad utrustning och teknik inom gemenskapens territorium.
5. Överföringar av kärnämne och tillbörliga tjänster ska genomföras på rimliga kommersiella villkor. Tillämpningen av denna punkt ska inte påverka Euratomfördraget och dess sekundärlagstiftning.
6. a) Följande villkor ska gälla för överföringar av kärnämne:
  - i) I gemenskapen: Euratoms kärnämneskontroll i enlighet med Euratomfördraget och IAEA:s kärnämneskontroll i enlighet med nedanstående avtal om kärnämneskontroll, i tillämpliga delar och i deras eventuellt ändrade eller nya lydelse, i den mån det krävs enligt icke-spridningsfördraget.
  - Avtalet mellan gemenskapens kärnvapenfria stater, Europeiska atomenergigemenskapen och Internationella atomenergiorganet som trädde i kraft den 21 februari 1977 (offentliggjort som dokument INFCIRC/193).

- Avtalet mellan Frankrike, Europeiska atomenergigemenskapen och Internationella atomenergiorganet som trädde i kraft den 12 september 1981 (offentliggjort som dokument INCIRC/290) och som utgör Frankrikes frivilliga avtal med atomenergiorganet. Avtalet mellan Förenade kungariket, Europeiska atomenergigemenskapen och Internationella atomenergiorganet som trädde i kraft den 14 augusti 1978 (offentliggjort som dokument INCIRC/263) och som utgör Förenade kungarikets frivilliga avtal med atomenergiorganet.
  - Det tilläggsprotokoll som undertecknades den 22 september 1998 och som trädde i kraft den 30 april 2004 på grundval av dokumentet INFCIRC/540 (Strengthened Safeguards System, Part II).
  - ii) I Kanada: IAEA:s kärnämneskontroll enligt avtalet mellan Kanada och Internationella atomenergiorganet om tillämpning av kärnämneskontroll i samband med fördraget om icke-spridning av kärnvapen, som trädde i kraft den 21 februari 1972 (offentliggjort som dokument INFCIRC/164), kompletterat av ett tilläggsprotokoll som ingicks 24 september 1998 på grundval av dokumentet INFCIRC/164/Add.1 (Strengthened Safeguards Systems, Part II), som trädde i kraft den 8 september 2000.
- b) Om tillämpningen av något av de avtal med IAEA som nämns i punkt 6 a av någon anledning tillfälligt eller slutgiltigt upphör i gemenskapen eller i Kanada, ska den berörda parten ingå ett avtal med IAEA som ger en verkan och täckning som är likvärdig med den som följer av de avtal om kärnämneskontroll som avses i punkt 6 a i eller 6 a ii, eller om så inte är möjligt,
- ska gemenskapen, i den mån den berörs, tillämpa kärnämneskontroll som bygger på Euratoms kontrollsystem och som ger en verkan och täckning som är likvärdig med den som följer av de avtal om kärnämneskontroll som avses i punkt 6 a i, eller om så inte är möjligt,
  - ska parterna träffa överenskommelser om tillämpning av kärnämneskontroll som ger en verkan och täckning som är likvärdig med den som följer av de avtal om kärnämneskontroll som avses i punkt 6 a i eller ii.
- c) Fysiska skyddsåtgärder ska alltid minst uppfylla de kriterier som fastställs i bilaga C till IAEA-dokument INFCIRC/254/Rev. 9/del 1 (Guidelines for Nuclear Transfers). Vid sidan av detta dokument kommer gemenskapens medlemsstater, eller i förekommande fall Europeiska kommissionen, och Kanada vid tillämpningen av de fysiska skyddsåtgärderna att beakta rekommendationerna i IAEA-dokument INFCIRC/225/Rev. 5 (Nuclear Security Recommendations on Physical Protection of Nuclear Material and Nuclear Facilities). Internationella transporter ska omfattas av bestämmelserna i konventionen om fysiskt skydd av kärnämne (IAEA-dokument INFCIRC/274/Rev. 1 och IAEA:s föreskrifter om säker transport av radioaktiva ämnen (IAEA Regulations for the Safe Transport of Radioactive Materials) – (IAEA Safety Standards Series no. TS-R-1).

- d) Kärnämne, icke-nukleärt material, utrustning och teknik som omfattas av detta avtal får inte överföras från mottagarpartens territorium utan den levererande partens skriftliga medgivande, utom i enlighet med led e.
- e) Då detta avtal träder i kraft ska de behöriga myndigheterna hos båda parterna utbyta förteckningar över de tredjeländer till vilka vidareöverföringar av naturligt uran, utarmat uran, annat kärnråmaterial, uran anriktat till mindre än 20 % av isotop U235 och icke-nukleärt material tillåts av den andra parten. Vardera partens behöriga myndigheter ska hålla den andra parten underrättad om ändringar i sin förteckning över tredjeländer. Det ska fastställas förfaranden för sådana vidareöverföringar som kan godtas av parterna.
- f) Föremål som omfattas av detta avtal får utanför parternas jurisdiktion endast vidareöverföras inom ramen för åtaganden som gjorts av gruppen av länder som levererar kärnämne (Nuclear Suppliers Group), enligt IAEA-dokument INFCIRC/254/Rev. 9/Part 1.
- g) För vidareöverföring av tritium och tritiumrelaterad utrustning utanför parternas territorium krävs den relevanta partens skriftliga samtycke på förhand.

Artikel VIII

Upparbetning

Parterna ska ge sitt medgivande till upparbetning av kärnbränsle innehållande kärnämne som omfattas av detta avtal, förutsatt att upparbetningen sker enligt de villkor som anges i bilaga B.

Artikel IX

Immateriell äganderätt

Parterna ska, i överensstämmelse med tillämpliga internationella avtal och gällande lagar och andra författningar i Kanada, Europeiska unionen och gemenskapen eller dess medlemsstater, sörja för ett ändamålsenligt och effektivt skydd av immateriella rättigheter som skapats och av teknik som överförs inom samarbetet enligt detta avtal.

Artikel X

Utbyte av information

- 1.
  - a) Parterna kan, till varandra och till personer inom gemenskapen eller den kanadensiska regeringens jurisdiktion, ge information som de förfogar över om frågor som omfattas av detta avtal.
  - b) Tillhandahållandet av information från en tredje part enligt villkor som förhindrar sådant tillhandahållande ska inte omfattas av detta avtal.
  - c) Information som den levererande parten anser ha ett kommersiellt värde ska endast tillhandahållas enligt villkor som specificerats av parterna.

2. a) När det gäller frågor som omfattas av detta avtal ska parterna uppmuntra och underlätta utbyte av information mellan personer inom den kanadensiska regeringens jurisdiktion, å ena sidan, och personer inom gemenskapen, å andra sidan.
- b) Information som ägs av sådana personer ska endast tillhandahållas med dessa personers medgivande och enligt de villkor som dessa personer specificerar.
3. Parterna ska i den mån det är möjligt ge tekniska råd till varandra eller till personer inom gemenskapen eller inom den kanadensiska regeringens jurisdiktion genom utlåning av experter eller på andra sätt som de kommer överens om.
4. När så är möjligt ska vardera parten, i sina egna skolor eller anläggningar, ge utbildning i ämnen som är relevanta för fredlig användning av kärnenergi för studenter och praktikanter som rekommenderas av den andra parten, och bidra till att sådan utbildning kan erhållas på andra håll i Kanada eller inom gemenskapen.

Artikel XI

Tillämpliga bestämmelser

1. Det samarbete som avses i detta avtal ska genomföras enligt de lagar och andra författningar som gäller i Kanada, Europeiska unionen och gemenskapen samt enligt de internationella avtal som parterna ingått. I fråga om gemenskapen inbegriper de tillämpliga bestämmelserna både Euratomfördraget och dess sekundärlagstiftning.
2. Vardera parten ska vara ansvarig gentemot den andra när det gäller att se till att bestämmelserna i detta avtal godtas och efterlevs – för Kanada: alla dess statliga företag och alla personer som omfattas av dess jurisdiktion och för gemenskapen: alla personer inom gemenskapen som har beviljats behörighet enligt detta avtal.
3. De omarbetade versioner av IAEA-dokument som nämns i detta avtal kommer att beaktas och göras tillämpliga när parterna kommer överens om detta.

Artikel XII

Samråd och medling

1. På endera partens begäran ska företrädare för parterna vid behov träffas för att samråda om frågor som härrör från tillämpningen av detta avtal, för att övervaka hur det fungerar och för att diskutera arrangemang för samarbete utöver det som anges i detta avtal. Sådana samråd kan också hållas genom utväxling av korrespondens.
2. Tvister som härrör från tolkning eller tillämpning av detta avtal och som inte kan lösas genom förhandlingar eller på annat sätt mellan parterna, ska på begäran av någon av dem hänvisas till en skiljedomstol bestående av tre skiljemän. Vardera parten ska utse en skiljeman, och de två utsedda skiljemännen ska välja en tredje skiljeman som inte är någondera partens medborgare och som ska vara ordförande. Om endera parten inom trettio dagar efter begäran om ett skiljeförfarande inte har utsett en skiljeman, kan den andra parten begära att ordföranden i Internationella domstolen utser en skiljeman för den part som inte har utsett en skiljeman. Om den tredje skiljemannen inte har utsetts inom trettio dagar från det att skiljemännen för

båda parterna utsågs, kan endera parten begära att ordföranden i Internationella domstolen utser den tredje skiljemanden. Domstolen är beslutför om majoriteten av ledamöterna är närvarande, och alla beslut ska fattas med en majoritet av alla ledamöter i skiljedomstolen. Skiljeförfarandet ska fastställas av domstolen. Domstolens beslut ska vara bindande för båda parter och verkställas av dem. Ersättningen till skiljemännen ska bestämmas på samma grund som för tillfälligt utsedda domare vid Internationella domstolen.

Artikel XIII

Bilagornas förhållande till avtalet

Bilagorna till detta avtal utgör en integrerad del av avtalet. De får ändras efter skriftligt ömsesidigt medgivande av Kanadas regering och Europeiska kommissionen, utan att detta avtal ändras.

Artikel XIV

Ikraftträdande och varaktighet

1. Detta avtal träder i kraft dagen för den senast inkomna skriftliga anmälan om att de interna förfarandena för att avtalet ska kunna träda i kraft har slutförts av parterna.
2. Detta avtal ska vara i kraft under en period av tio år. Därefter ska det förnyas automatiskt för tilläggsperioder på fem år, utom om en part minst sex månader före utgången av en sådan tilläggsperiod till den andra parten anmäler sina avsikter att avsluta avtalet.
3. Om endera parten eller en medlemsstat i gemenskapen bryter mot någon av de viktigare bestämmelserna i detta avtal får den andra parten, efter skriftligt varsel om detta, helt eller delvis avbryta samarbetet enligt detta avtal. Innan en part vidtar en sådan åtgärd ska parterna samråda i syfte att uppnå en överenskommelse om vilka korrigeringsåtgärder som ska vidtas och om en tidsplan för dessa åtgärder. Sådana åtgärder ska vidtas endast om de överenskomna åtgärderna inte har vidtagits inom överenskommen tid eller, om en överenskommelse inte har kunnat nås, efter en tid som parterna fastställer.
4. Detta avtal ersätter det avtal som undertecknades av parterna den sjätte dagen i oktober 1959², och som ändrades 1959, 1978, 1981, 1985 och 1991.

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska språken, vilka alla 22 texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄR PÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

För Europeiska atomenergigemenskapen   För Kanadas regering

---

² EGT 1165/59.

BILAGA A.1 - Utrustning

1. Kärnreaktorer och utrustning och komponenter som är speciellt konstruerade eller iordningställda för sådana.
  - 1.1. Fullständiga kärnreaktorer.
  - 1.2. Kärnreaktorkärl.
  - 1.3. Maskiner för laddning och avlägsnande av kärnreaktorbränsle.
  - 1.4. Styrstavar och tillhörande utrustning för kärnreaktorer.
  - 1.5. Tryckrör för kärnreaktorer.
  - 1.6. Zirkoniumrör.
  - 1.7. Primärkylpumpar.
  - 1.8. Kärnreaktorers interna delar.
  - 1.9. Värmeväxlare.
  - 1.10. Instrument för detektering och mätning av neutroner.
2. Anläggningar för upparbetning av bestrålade bränsleelement, och utrustning som konstruerats eller iordningstälts speciellt för detta ändamål.
  - 2.1. Maskiner för att hugga upp bestrålat bränsle.
  - 2.2. Upplösningskärl.
  - 2.3. Lösningsextraktion och utrustning för detta ändamål.
  - 2.4. Kemiska behållare eller lagringstankar.
3. Anläggningar för tillverkning av bränsleelement till kärnreaktorer, och utrustning som konstruerats eller iordningstälts speciellt för detta ändamål.
4. Anläggningar för separation av isotoper av naturligt uran, utarmat uran eller särskilt klyvbart material samt utrustning, analysinstrument undantagna, som konstruerats eller iordningstälts speciellt för detta ändamål.
  - 4.1. Gascentrifuger samt utrustning och komponenter som är speciellt konstruerade eller iordningställda för användning i gascentrifuger.
    - 4.1.1. Roterande komponenter.
    - 4.1.2. Statiska komponenter.
  - 4.2. Speciellt konstruerade eller iordningställda hjälpsystem samt hjälputrustning och hjälpkomponenter för anläggningar för anrikning genom gascentrifugering.

4.2.1. Matningssystem samt system för extraktion av slutprodukt och restfraktion.

4.2.2. Grenrörssystem för maskineriet.

Speciellt konstruerade eller iordningställda rörsystem eller grenrörssystem för att hantera UF6 inom centrifugkaskaderna.

4.2.3 Speciella avstängnings- och regleringsventiler.

4.2.4. UF6-masspektrometrar/jonkällor.

4.2.5. Frekvensskiftare.

4.3. Speciellt konstruerade eller iordningställda utrustningar och komponenter för användning i anrikning genom gasdiffusion.

4.3.1. Membran för gasdiffusion.

4.3.2. Membranbehållare.

4.3.3. Kompressorer och blåsmaskiner.

4.3.4. Axeltätningar.

4.3.5. Värmeväxlare för kylning av UF6.

4.4. Speciellt konstruerade eller iordningställda hjälpsystem, samt hjälputrustning och hjälpkomponenter för anrikning genom gasdiffusion.

4.4.1. Matningssystem samt system för extraktion av slutprodukt och restfraktion.

Speciellt konstruerade eller iordningställda processystem som kan drivas under tryck om upp till 300 kPa.

4.4.2. Grenrörssystem.

4.4.3. Vakuumsystem.

4.4.4. Speciella avstängnings- och regleringsventiler.

4.4.5. UF6-masspektrometrar/jonkällor.

4.5. Speciellt konstruerade eller iordningställda system, utrustningar och komponenter för aerodynamisk anrikning.

4.5.1. Separationsmunstycken.

4.5.2. Vortexrör.

4.5.3. Kompressorer och blåsmaskiner.

4.5.4. Axeltätningar.

- 4.5.5. Värmeväxlare för kylning av gas.
- 4.5.6. Behållare för separationselement.
- 4.5.7. Matningssystem samt system för extraktion av slutprodukt och restfraktion.
- 4.5.8. Grenrörssystem.
- 4.5.9. Vakuumsystem och pumpar.
- 4.5.10. Speciella avstängnings- och regleringsventiler.
- 4.5.11. UF6-masspektrometrar/jonkällor.
- 4.5.12. System för separation av UF6 och bärgas.
- 4.6. Speciellt konstruerade eller iordningställda system, utrustningar och komponenter för anläggningar för anrikning genom kemiskt utbyte eller jonbyte.
  - 4.6.1. Vätske-vätske utbyteskolumner (kemiskt utbyte).
  - 4.6.2. Vätske-vätskecentrifugalkontakter (kemiskt utbyte).
  - 4.6.3. System och utrustning för reduktion av uran (kemiskt utbyte).
  - 4.6.4. Förberedande matarsystem (kemiskt utbyte).
  - 4.6.5. Uranoxidationssystem (kemiskt utbyte).
  - 4.6.6. Snabbreagerande jonbytarmassor/adsorbenter (jonbyte).
  - 4.6.7. Jonbytarkolonner (jonbyte).
  - 4.6.8. Återströmningssystem för jonbyte.
- 4.7. Speciellt konstruerade eller iordningställda system, utrustningar och komponenter för användning i laserbaserade anrikningsanläggningar.
  - 4.7.1. Uranförångningssystem (AVLIS).
  - 4.7.2. System för hantering av flytande metalliskt uran (AVLIS).
  - 4.7.3. Anordningar för att uppsamla slutprodukt och restfraktion (AVLIS).
  - 4.7.4. Behållare för separatormoduler (AVLIS).
  - 4.7.5. Expansionsmunstycken för överljudshastighet (MLIS).
  - 4.7.6. Uppsamlare för uranpentafluorid (MLIS).
  - 4.7.7. UF6-bärgaskompressor (MLIS).
  - 4.7.8. Axeltätningar (MLIS).

4.7.9. Fluoreringssystem (MLIS).

4.7.10. UF₆-masspektrometrar/jonkällor (MLIS).

4.7.11. Matningssystem/system för extraktion av slutprodukt och restfraktion (MLIS).

4.7.12. System för separation av UF₆ och bärigas.

4.7.13. Lasersystem (AVLIS, MLIS och CRISLA).

4.8. Speciellt konstruerade eller iordningställda system, utrustningar och komponenter för användning i anrikningsanläggningar för plasmaseparation.

4.8.1. Mikrovågskällor och mikrovågsantennar.

Speciellt konstruerade eller iordningställda mikrovågskällor och mikrovågsantennar som kan producera eller accelerera joner.

4.8.2. Jonexcitationsspolar.

4.8.3. System för alstring av uranplasma.

4.8.4. Hanteringssystem för flytande metalliskt uran.

4.8.5. Anordningar för uppsamling av metalliskt uran som slutprodukt och restfraktion.

4.8.6. Behållare för separatormodul.

4.9. Speciellt konstruerade eller iordningställda system, utrustningar och komponenter för användning i elektromagnetisk anrikning.

4.9.1. Elektromagnetiska isotopseparatorer.

4.9.2. Högspänd kraftförsörjning.

4.9.3. Kraftaggregat för magneter.

5. Anläggningar för framställning eller koncentrerings av tungt vatten, deuterium eller deuteriumföreningar, samt utrustning som konstruerats eller iordningställts speciellt för detta ändamål.

5.1. Utbyteskolonner för vatten-vätesulfidutbyte.

5.2. Blåsmaskiner och kompressorer.

5.3. Kolonner för ammoniak-väteutbyte.

5.4. Inre utrustning och stegpumpar.

5.5. Ammoniakkrackrar.

5.6. Analysatorer för absorption av infrarött ljus.

5.7. Katalytiska brännare.

5.8. Kompletta uppgraderingssystem för tungt vatten eller kolonner för detta.

6. Anläggningar för omvandling av uran och plutonium för användning vid tillverkning av bränsleelement och vid separation av uranisotoper enligt definitionerna i punkterna 4 och 5 ovan, samt utrustning som konstruerats eller iordningstälts speciellt för detta ändamål.

6.1. Anläggningar för konvertering av uran och utrustning som är särskilt konstruerad eller iordningställd för detta.

6.1.1. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av uranmalmskoncentrat till UO₃.

6.1.2. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av UO₃ till UF₆.

6.1.3. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av UO₃ till UO₂.

6.1.4. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av UO₂ till UF₄.

6.1.5. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av UF₄ till UF₆.

6.1.6. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av UF₄ till uranmetall.

6.1.7. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av UF₆ till UO₂.

6.1.8. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av UF₆ till UF₄.

6.1.9. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av UO₂ till UC14.

6.2. Anläggningar för konvertering av plutonium och utrustning som är särskilt konstruerad eller iordningställd för detta.

6.2.1. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för omvandling av plutoniumnitrat till oxid.

6.2.2. Speciellt konstruerade eller iordningställda system för att producera metalliskt plutonium.

BILAGA A.2 – Kompletta anläggningar

1. Kärnreaktorer.
2. Anläggningar för uppberedning av bestrålade bränsleelement.
3. Anläggningar för tillverkning av bränsleelement till kärnreaktorer.
4. Anläggningar för separation av isotoper av naturligt uran, utarmat uran eller särskilt klyvbart material.
5. Anläggningar för produktion eller koncentrerings av tungt vatten, deuterium eller deuteriumföreningar.
6. Anläggningar för konvertering av plutonium.

BILAGA B – Upparbetning

Riktlinjerna nedan bör gälla för upparbetning liksom förvaring och användning av plutonium:

- (a) Ett verkligt åtagande om icke-spridning bör ha gjorts och bör upprätthållas av den part som planerar upparbetning liksom förvaring och användning av plutonium.
- (b) Kärnämne som omfattas av åtaganden om fredlig användning vid anläggningar för upparbetning liksom förvaring och användning av plutonium bör omfattas av IAEA:s kärnämneskontroll.
- (c) Kärnämne som omfattas av åtaganden om fredlig användning vid anläggningar för upparbetning liksom senare förvaring och användning, inklusive transport, bör omfattas av tillfredsställande åtgärder för fysiskt skydd.
- (d) Parterna bör införa ömsesidigt tillfredsställande förfaranden för anmälan och rapportering av material.
- (e) En beskrivning av nuvarande och planerade kärnenergiprogram, inbegripet en detaljerad beskrivning av politiska, rättsliga och regleringsmässiga aspekter när det gäller upparbetning samt förvaring och användning av plutonium bör lämnas av den part som planerar sådan verksamhet.
- (f) Parterna bör komma överens om regelbundna samråd vid lämplig tidpunkt, då bland annat den information som lämnas enligt led e bör uppdateras och större ändringar av kärnenergiprogrammet bör uppmärksammas i största möjliga utsträckning.
- (g) Planerad upparbetning och förvaring av plutonium bör endast förekomma så länge som den ifrågakommande partens åtagande om icke-spridning inte ändras och åtagandet om regelbundna samråd vid lämplig tidpunkt enligt led f uppfylls.

UTKAST TILL GODKÄNT PROTOKOLL

Med anledning av avtalet mellan Kanadas regering och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) om samarbete avseende fredlig användning av kärnenergi, som undertecknades i [...] (nedan kallat *avtalet*), protokollför undertecknade härmed följande överenskommelser:

- (1) När det gäller bestämmelserna i artikel IV.3 bekräftas att de endast är tillämpliga på tekniköverföring mellan Kanada och de medlemsstater som uttryckt sin vilja att låta sådan överföring omfattas av avtalet och som förtecknas i bilagan till detta godkända protokoll.
- (2) När det gäller bestämmelserna i artikel IV.5 i är det överenskommet att det är parternas avsikt att låta kärnämne och icke-nukleärt material av utländskt ursprung som produceras eller bearbetas i en komplett anläggning enligt bilaga A.2 och som levereras av den andra parten omfattas av skyldigheterna i avtalet, framförallt redovisnings- och rapporteringsskyldigheterna i artikel V.5 c.
- (3) När det gäller artikel IV.5 ii vill parterna framhålla att icke-nukleärt material avser icke-nukleärt material som levereras i stora kvantiteter till den andra parten för att användas som moderator.
- (4) När det gäller förteckningen i bilaga A.2 bekräftas att denna förteckning inte är tillämplig på överföring av utrustning som förtecknas i bilaga A.1 och att det enda syftet med förteckningen i bilaga A.2 gäller tillämpningen av artikel IV.5 i och iii, som endast gäller kompletta anläggningar.

Utfärdat i Bryssel den [...]

För Europeiska atomenergigemenskapen   För Kanadas regering

BILAGA

Förteckning över EU-medlemsstater som uttryckt sin vilja att låta tekniköverföring omfattas av avtalet.